

L Ö G

um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 58 29. marz 1961.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 18. gr. orðist svo:

Kosningarrétt til sveitarstjórna hafa allir, sem:

- a. eru 20 ára að aldri, þegar kosning fer fram,
- b. eru íslenzkir ríkisborgarar, eða hafa jafnan rétt við þá,
- c. eru eigi sviptir löggræði.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1967.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

L Ö G

um Bjargráðasjóð Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bjargráðasjóður Íslands er sjóður til hjálpar landsmönnum í hallæri, til að koma í veg fyrir bjargarskort, og til að bæta úr stórtjóni á mannvirkjum og búfé af völdum náttúruhamfara og sjúkdóma, allt eftir þeim reglum, sem gilda um einstakar deildir sjóðsins. Heimili hans og varnarþing er í Reykjavík.

2. gr.

Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir: sameignardeild, séreignardeild sýslu- og bæjarfélaga og afurðatjónadeild landbúnaðarins.

3. gr.

Hlutverk sameignar- og séreignardeildar er að hjálpa landsmönnum í hallæri og afstýra neyðarástandi, enn fremur bæta úr stórtjóni á mannvirkjum og búfé af völdum náttúruhamfara.

Það er hallæri, ef sveitarfélög verða af náttúruvöldum svo illa stödd, að þau megna ekki af eigin rammleik að forða mönnum eða skepnum frá harðrétti eða fellu.

Hlutverk afurðatjónadeildar er að hjálpa bændum, sem verða fyrir tilfinnanlegu uppskerutjóni vegna grasbrests og óþurrka og afurðatjóni á nautgripum og sauðfé af völdum alvarlegra smitsjúkdóma.

4. gr.

Árlegar tekjur Bjargráðasjóðs eru þessar:

- a. Framlag sveitarfélaga, er skal vera 10 krónur fyrir hvern íbúa sveitarfélagsins, samkvæmt þjóðskránni 1. des. næsta ár á undan.
- b. Framlag ríkissjóðs, er nemur 10 krónum fyrir hvern mann, samkvæmt þjóðskránni 1. des. næsta ár á undan.
- c. 0.25% gjald af söluvörum landbúnaðarins, sem um ræðir í 2. gr. laga nr. 38 15. febrúar 1945, um stofnun búnaðarmálasjóðs.
- d. Framlag ríkissjóðs, er nemur jöfnu framlagi bænda samkvæmt c.-lið þessarar greinar.
- e. Vextir af fé sjóðsins.

5. gr.

Stjórn sjóðsins, er nefnist bjargráðastjórn, skipa ráðuneytisstjórninn í félagsmálaráðuneytinu, sem er formaður stjórnarinnar, formaður Búnaðarfélags Íslands, forseti Fiskifélags Íslands, formaður Sambands íslenskra sveitarfélaga og formaður Stéttarsambands bænda. Ráðherra ákveður þóknun stjórnarinnar, sem greiðist úr sjóðnum.

6. gr.

Bjargráðastjórn hefur á hendi alla stjórn sjóðsins, reikningshald hans og annað það, er sjóðinn varðar. Rétt er stjórninni að ráða framkvæmdastjóra, sem annast þá í umboði stjórnarinnar allt reikningshald og daglega afgreiðslu á vegum sjóðsins.

Bjargráðastjórn skal vera ríkisstjórninni til ráðuneytis um ráðstafanir, sem miða að því að afstýra hallæri.

7. gr.

Ársreikningar sjóðsins skulu fullgerðir fyrir lok febrúarmánaðar ár hvert. Endurskoðunardeild fjármálaráðuneytisins og endurskoðendur ríkisreikninganna skulu endurskoða reikningana án sérstaks endurgjalds frá sjóðnum, og skal þeirri endurskoðun vera lokið fyrir 30. apríl ár hvert.

Reikninga sjóðsins skal birta í B-deild Stjórnartíðinda.

8. gr.

Framlag sveitarfélaga innheimtir félagsmálaráðuneytið með því að draga það frá úthlutun til þeirra úr Jöfnunarsjóði.

Framlag ríkissjóðs, samkvæmt 4. gr. b., greiðist sjóðnum fyrir 30. júní ár hvert.

Um álagningu og innheimtu gjalds samkvæmt c-lið 4. gr. gilda sömu reglur og um búnaðarmálasjóðsgjald.

Framlag ríkissjóðs samkvæmt 4. gr. d. greiðist ársfjórðungslega.

9. gr.

Tekjur sjóðsins skiptast þannig milli deilda:

Í sameignardeild rennur allt framlag ríkissjóðs, samkvæmt 4. gr. b., og 25% af framlagi sveitarfélaga, samkvæmt 4. gr. a., og er það sameign allra landsmanna.

Í séreignardeild sýslu- og bæjarfélaga rennur 50% af framlagi sveitarfélaga, samkvæmt 4. gr. a., og skal það vera séreign þess kaupstaðar, er framlagið greiddi, eða sýslu vegna þeirra framlaga, sem hreppar sýslunnar hafa greitt.

Í afurðatjónadeild landbúnaðarins rennur allt framlag bænda samkvæmt 4. gr. c. og ríkissjóðs samkvæmt 4. gr. d., enn fremur 25% af framlagi sveitarfélaga samkvæmt 4. gr. a.

Vextir af fé hveurrar deildar eru eign hennar.

Allur kostnaður af starfrækslu sjóðsins greiðist úr sameignarsjóði.

10. gr.

Ef hallæri ber að höndum, á hvert sýslu- og bæjarfélag tilkall til séreignar sinnar í sjóðnum til útbýtingar samkvæmt reglum, sem sýslunefnd eða bæjarstjórn hefur samþykkt þar um, enda samþykki ráðherra slíka ráðstöfun, að fengnu álití bjargráðastjórnar. Skýrslu um úthlutun þessa skal viðkomandi sýslunefnd eða bæjarstjórn senda bjargráðastjórn þegar að úthlutun lokinni.

Ef haustbirgðir reynast svo litlar í einhverju héraði, að hætta er á bjargarskortri fyrir menn og skepnur, ef illa vetrar, þá má sýslunefnd eða bæjarstjórn með samþykki bjargráðastjórnar nota séreign sína í sjóðnum til að kaupa eða tryggja varaforða, en það fé, sem þannig er notað, skal greiða aftur að fullu, en vaxtalaust, í bjargráðasjóðinn á ársfresti, nema því verði ráðstafað samkvæmt 1. málsg. þessarar greinar.

11. gr.

Bjargráðastjórn er heimilt:

- a. að veita sveitarfélögum og sýslufélögum lán eða styrk eða hvort tveggja úr sameignarsjóði, ef um er að ræða hallæri í sveitarfélaginu eða sýslunni vegna óvenjulegra harðinda, langvarandi aflaleysis eða vegna tjóns af náttúruvöldum á mannvirkjum eða búfé, enda hafi ekki verið vátryggt fyrir tjóninu.
- b. að veita einstaklingum, sem fyrir tjóni hafa orðið af náttúruvöldum, lán eða styrk eða hvort tveggja, úr sameignarsjóði, enda hafi ekki verið vátryggt fyrir tjóninu. Lán skal tryggt með ábyrgð sveitarfélags eða annarri öruggri tryggingu.

Ef handbært fé sameignardeildar verður meira en ætla má nauðsynlegt til greiðslu lána eða styrkja, samkvæmt a- og b-lið þessarar greinar, er stjórn sjóðsins heimilt að veita sveitarfélögum eða fyrirtækjum þeirra og sýslufélögum lán gegn ábyrgð ríkissjóðs eða annarri öruggri tryggingu.

12. gr.

Bjargráðastjórn er heimilt að veita sveitarfélögum og einstökum bændum lán eða óafturkræft framlag eða hvort tveggja úr afurðatjónadeild. Lán til einstakra bænda skulu tryggt með ábyrgð hlutaðeigandi sveitarfélaga eða annarri öruggri tryggingu:

- a. til að afstýra óeðlilega mikilli förgun búfjár vegna grasbrests eða óþurrka, svo að til stórhnekkis gæti orðið fyrir afkomu bænda.
- b. vegna afurðatjóns á nautgripum og sauðfé af völdum alvarlegra smitsjúkdóma, svo sem lambaláts, veiruskitu í kúm og sölubanns afurða.
- c. til að bæta stórtjón vegna dauða nautgripa og sauðfjár af völdum sjúkdóma, enda hafi ekki verið vátryggt fyrir tjóninu eða það bætt samkvæmt öðrum lögum.

13. gr.

Fé Bjargráðasjóðs, sem ekki hefur verið ráðstafað samkvæmt 10., 11. og 12. gr. laga þessara, skal ávaxtað í banka með ríkisábyrgð, er lánar fé til landbúnaðar.

14. gr.

Sá, sem sækir um lán eða styrk úr sameignardeild samkvæmt 11. gr. a.—b. og afurðatjónadeild samkvæmt 12. gr., skal senda sjóðsstjórninni svo glöggar skýrslur,

sem kostur er á, um tjón það, sem bæta skal. Bjargráðastjórn getur krafizt vottorða og upplýsinga varðandi slíkar umsóknir frá þeim aðilum, sem slíkar upplýsingar geta veitt, og er þeim skylt að láta þær í té, svo sem föng eru á.

15. gr.

Nú hrekkur fé sjóðsins eigi til þess að veita þá aðstoð, sem nauðsyn krefur, samkvæmt 11. gr. a.—b. og 12. gr., og er þá ríkisstjórninni heimilt að ábyrgjast nauðsynleg lán fyrir sjóðinn eða veita honum lán úr ríkissjóði.

Tryggja má slík lán með veði í eignum og tekjum sjóðsins.

16. gr.

Í reglugerð, er bjargráðastjórn semur og staðfest er af ráðherra, skal setja nánari reglur um rekstur sjóðsins og ákvæði um lán og bætur úr honum, þar á meðal ákvæði um greiðslu dráttarvaxta, ef vanskil verða. Skal leita tillagna Búnaðarfélags Íslands og Stéttarsambands bænda um þau atriði, er varða afurðatjónadeild landbúnaðarins.

17. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1968. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 8 14. febr. 1961, svo og lög um breyting á þeim lögum, nr. 10 18. marz 1966.

Gjört í Reykjavík, 29. desember 1967.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 40 30. apríl 1963, um almannatryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. gr. orðist svo:

Tryggingastofnun ríkisins annast lífeyristryggingar og slysatryggingar, en sjúkratryggingar eru í höndum sjúkrasamlaga, héraðssamlaga og Tryggingastofnunarinnar eftir því, sem nánar er kveðið á um í lögum þessum. Sjúkrasamlög og héraðssamlög eru undir umsjón og yfirstjórn Tryggingastofnunarinnar, en ríkisstjórnin (félagsmálaráðuneytið) hefur yfirumsjón með allri starfsemi hennar.

Hver grein trygginganna, sbr. 1. gr., er sjálfstæð deild í Tryggingastofnuninni og hefur þar sérstakan fjárhag. Engin deildanna ber ábyrgð á skuldbindingum annarrar. Að öðru leyti er forstjóra heimilt, að fengnu samþykki tryggingaráðs og ráðherra, að skipa starfsemi stofnunarinnar í deildir eftir því, sem henta þykir.

Tryggingastofnun ríkisins hefur heimili og varnarþing í Reykjavík.